

BLEKINGE MUSEUM

Rapport 2023:35

Marinarkeologisk undersökning och dokumentation av fartygslämningen Slädövraket, RAÄ Listerby 184 (L1978:1905)

Marinarkeologisk undersökning, 2023



Mikael Björk och Staffan von Arbin
med bidrag av Jens Lindström

Rapport 2023:35

Marinarkeologisk undersökning och
dokumentation av fartygslämningen
Slädövraket, RAÄ Listerby 184 (L1978:1905)
Marinarkeologisk undersökning, 2023

Listerby socken
Ronneby kommun
Blekinge län

Mikael Björk och Staffan von Arbin
med bidrag av Jens Lindström



Blekinge museum

Borgmästaregatan 21
371 35 Karlskrona

Växel: 0455-30 49 60 vardagar 8-16
Reception: 0455-30 49 85

www.blekingemuseum.se

© 2023 Blekinge museum

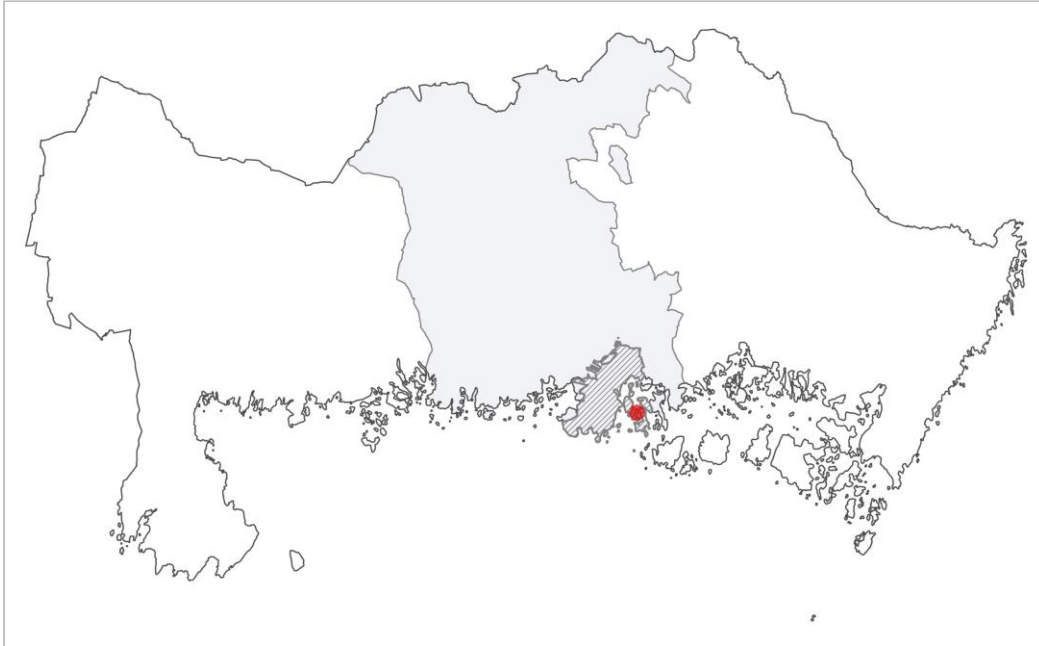
Omslagsfoto: Slädövrakets position öster om Slädö. Foto Jens Lindström.

© Lantmäteriverket, Gävle. Dnr i2018/00107

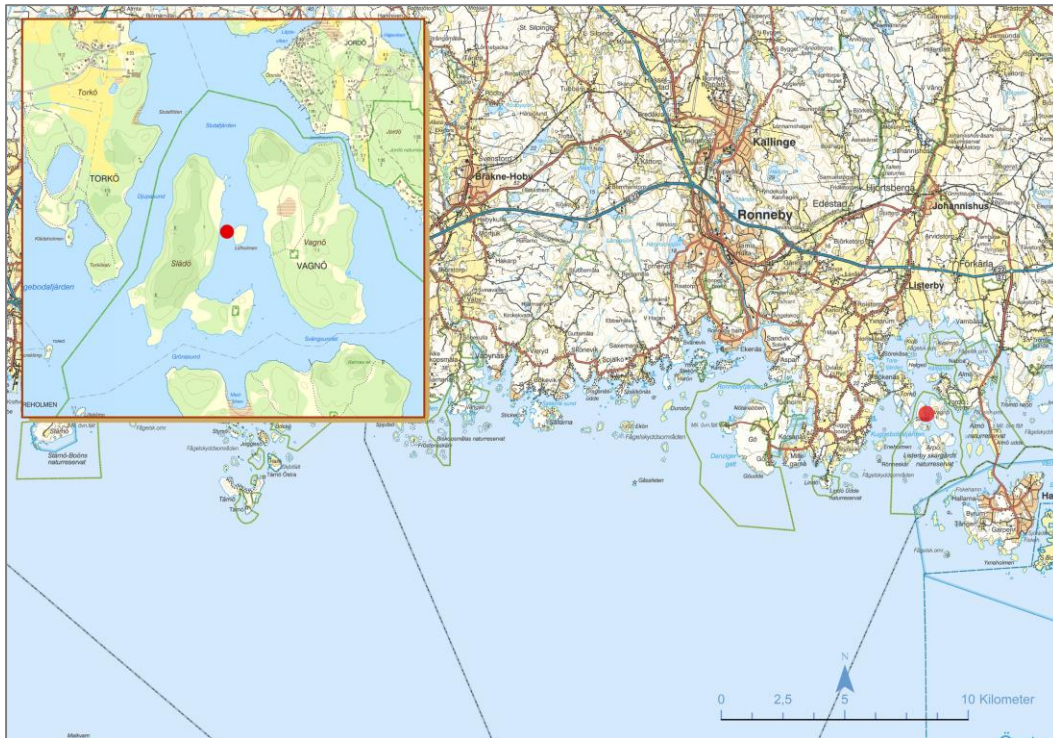
Marinarkeologisk undersökning och dokumentation av fartygslämningen Slädövraket, RAÄ Listerby 184 (L1978:1905)

Innehåll

Sammanfattning	5
Inledning	5
Antikvarisk bakgrund och tidigare undersökningar	7
Landskapsbild och fornlämningsmiljö	10
Metod och genomförande	11
Resultat	12
Diskussion	15
Rekommendation	17
Referenser	18
Administrativa uppgifter	19
Bilaga 1	20



Ronneby kommun och Listerby socken med undersökningsområdet markerat.



Undersökningsområdet markerat på Vägkartan resp. Fastighetskartan.

Sammanfattning

Blekinge museum har på uppdrag av Länsstyrelsen i Blekinge undersökt och dokumenterat det så kallade Slädövraket från mitten av 1500-talet i Listerby skärgård. År 2022 genomförde museet en förundersökning av fartygslämningen varvid behovet av bättre dokumentation konstaterades. Den fotogrammetriska 3D-modell som nu tagits fram visar att lämningen är mycket fragmentariskt bevarad. Några kulturlager eller utfallna skeppstimmer kunde inte observeras utanför den sammanhållna skeppskonstruktionen, och den utförda metalldetekteringen var resultatlös.

Då fartygslämningen utgör ett för svenska och skandinaviska förhållanden ovanligt tidigt exempel på ett fartyg byggt i kravellteknik gör Blekinge museum likväl bedömningen att den även fortsättningsvis ska tillmätas ett högt vetenskapligt och pedagogiskt värde. För att förhindra oavsiktlig ankring i lämningen bör ankringsförbud övervägas. Fortsatta undersökningar på platsen i form av dykningar bedöms dock inte vara motiverade i nuläget. Däremot kan källstudier i svenska och danska arkiv möjligtvis ge information som kan leda till att fartyget kan återfå sin identitet och därmed placeras in i sitt historiska sammanhang.

Inledning

På uppdrag av Länsstyrelsen i Blekinge har Blekinge museum utfört en marinarkeologisk undersökning och dokumentation av fornlämning L1978:1905, det så kallade Slädövraket, som är belägen öster om Slädö i Listerby skärgård, Ronnby kommun (figur 1), (Lst dnr 431-425-2023).

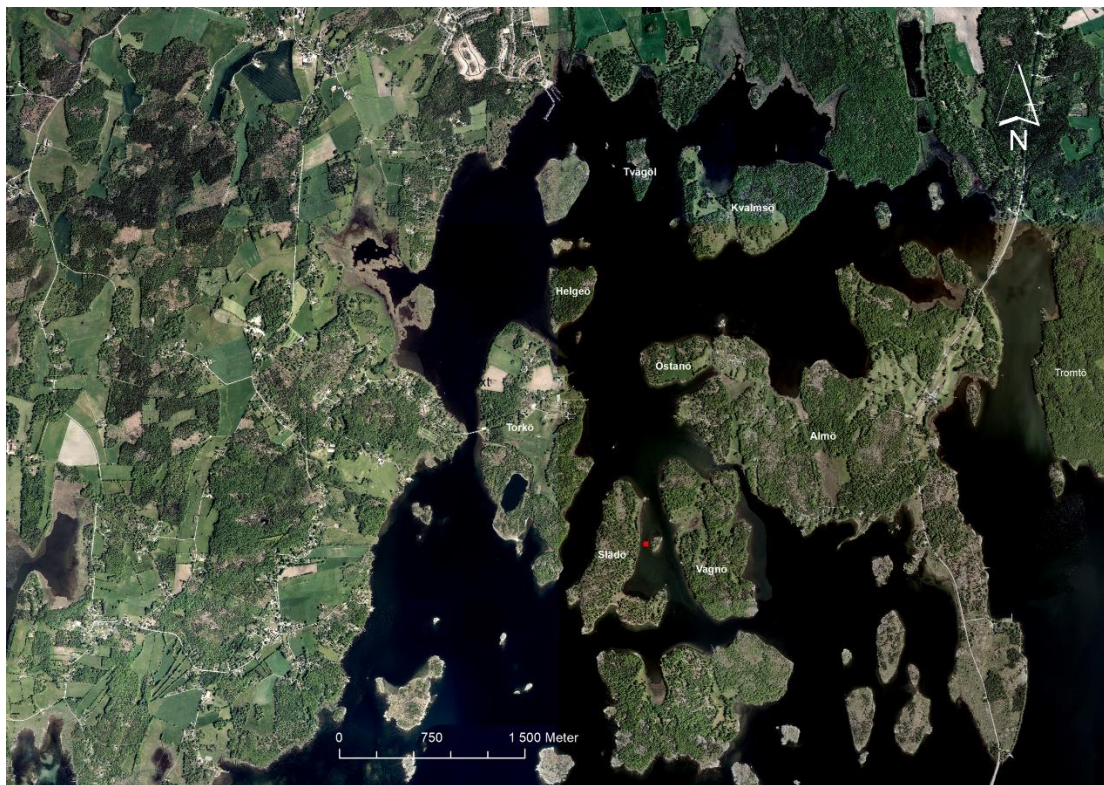
Fornlämningen utgör resterna efter ett kravellbyggt segelfartyg i trä som bör ha haft en ursprungslängd av 21–22 meter. Den årsringsanalys som tidigare utförts indikerar att byggnationen av fartyget kan ha ägt rum under 1530- eller 1540-talet, vilket gör det till ett för svenska och skandinaviska förhållanden ovanligt tidigt exempel på ett fartyg byggt i kravellteknik (Björk & von Arbin 2022).

Uppdraget från länsstyrelsen innefattade en fotogrammetrisk uppmätning av synliga konstruktionstimmer i syfte att producera en digital 3D-modell av lämningen. I uppdraget ingick även att utföra metalldetektering inom lämningen samt i dess omedelbara närområde för att undersöka eventuell

förekomst av exempelvis kanonkolor och/eller kanoner, liksom att fastställa huruvida intakta kulturlager förekommer inom lämningen. Länsstyrelsens beslut medgav även sågning av 3–4 prover för en kompletterande dendrokronologisk analys om lämpliga timmer skulle påträffas. Vidare skulle behovet av att skapa en vård- och skyddsplan bedömas.

Fältarbetet utfördes under två dagar, den 19 och 20 juni 2023, med projektansvarige Mikael Björk, Blekinge museum, som fältarbets- och dykarledare. För dokumentationsarbetet under vattnet svarade marinarkeologerna Jens Lindström, Nordic Maritime Group, och Staffan von Arbin, Göteborgs universitet. Plattform för dykarbetet var dyk- och arbetsbåten Brum.

Allt dykeriarbete utfördes i enlighet med Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2010:16). Totalt gjordes sju dyk med en sammanlagd dyktid på 372 minuter.



Figur 1 Listerby skärgård med Slädövrakets position rödmarkerad öster om Slädö.

Antikvarisk bakgrund och tidigare undersökningar

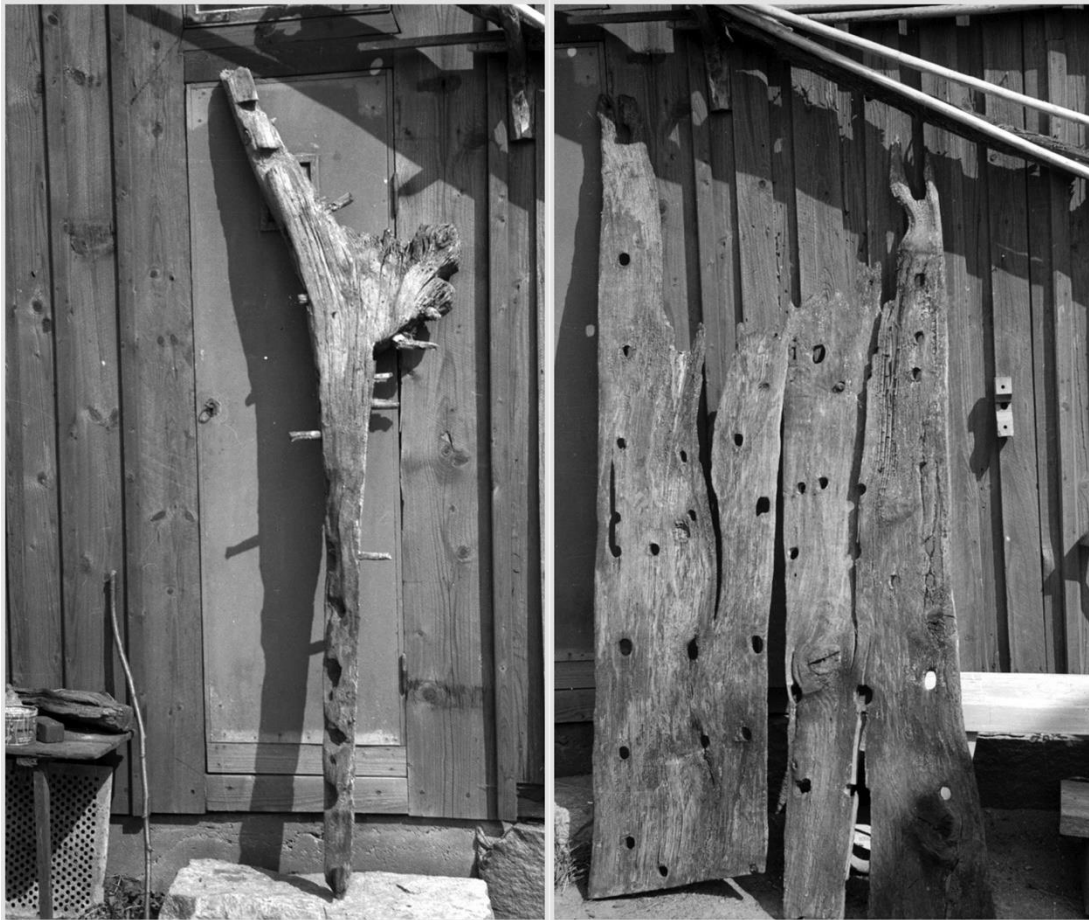
Det har varit allmänt känt bland lokalbefolkningen att det har legat en fartygslämning på östra sidan av Slädö mot ön Lillholmen (figur 2), och från platsen har genom årens lopp bärgats både skeppstimmer (figur 3a och 3b) och kanonkulor (figur 4). Två kanonkulor som enligt uppgift ska ha tagits upp från vrakplatsen i början av 1940-talet av fiskaren Ture Johansson förvaras idag i en sommarstuga på Slädö.



Figur 2 Lämningens utbredning öster om Slädö, fören ligger in mot land. Foto Jens Lindström.

Dimensioner och vikt talar för att de härrör från en så kallad fältslanga om 10 pund från 1500-talet (Björk & von Arbin 2022: 8f). Sommaren 1941 bärgade marinen olika skeppstimmer såsom spant, bord och en del av kölen med hjälp av dykare (Engström & Lindén 1941). Man gick hårt åt fartygslämningen och någon antikvarisk kompetens förefaller inte ha närvarat under arbetet. Marinen verkar ha haft framskridna planer på att bärga hela skeppskonstruktionen, men dessa planer realiserades aldrig.

En del av de upptagna timren finns i dag lagrade i Marinmuseums lokaler i Karlskrona.



Figur 3 a-b Timmer från Slädövraket bärgade av marinen 1941. Foto Blekinge museum.

År 1973 tog dåvarande länsantikvarien Ingemar Atterman träprover från två av de upptagna konstruktionstimren för datering med ^{14}C -metoden. Resultatet av analyserna blev 290 ± 50 BP respektive 590 ± 50 BP. I en bilaga till analysrapporten konstateras att analysresultaten är motsägelsefulla eftersom de antyder en åldersskillnad på cirka 300 år, men att det sammanvägda resultatet talar för en datering till 1600- eller 1700-talet (Berglund 1973).

En rimlig förklaring till diskrepansen är att proverna tagits från timmer som bearbetats i olika stor utsträckning. En modern kalibrering av analysresultaten i kalibreringsprogrammet OxCal v. 4.4.4 visar också att skillnaden inte nödvändigtvis är så stor som hävdas i bilagan till analysrapporten. Kalibreringen visar att det första provet med 91,3 % sannolikhet hamnar inom intervallet 1495–1672, medan prov två ger en sannolik datering (95,4 %) inom intervallet 1294–1425 (Björk & von Arbin 2022: 7).



Figur 4 10-pundig kanonkula påträffad vid Slädövraket under 1940-talet av Ture Johansson. Foto Mikael Björk.

År 2022 gav länsstyrelsen Blekinge museum i uppdrag att utföra en förundersökning av Slädövraket. Uppdraget bestod i att säkerställa positionen, mäta upp och översiktligt dokumentera lämningen, samt att samla in prover för dendrokronologisk analys i syfte att fastställa dess ålder och proveniens (Björk & von Arbin 2022). Fartyglämningen visade sig vara kraftigt eroderad, cirka 18,5 meter lång och 2,8 meter bred, och byggd på kravell av ek med dubbel bordläggning i holländsk tradition. Sammanlagt samlades fyra prover in för dendrokronologisk analys – ett från kölen och tre från bordläggningen. Endast två av proverna var dock möjliga att datera (bilaga 1). Analysen visar att kölen kommer från ett träd som sannolikt avverkats under perioden 1528–1541 i norra Tyskland, medan ett av bordproverna kommer från ett träd avverkat efter år 1481 i området norra Belarus, Litauen och nordöstra Polen.

En ICP-analys som utförts på ett upptaget tegelfragment visar att leran härrör från ön Ven i Öresund.

Landskapsbild och fornlämningsmiljö

Listerby skärgård har varit befolkad sedan den senaste istidens avsmältning, något som tydligt avspeglar sig i fynd från områdets mesolitiska och neolitiska boplatser. Från bronsåldern finns rikliga spår i form av gravar, högar, rösen, urnegravar och hållristningar; och järnåldern representeras av välkända platser som Västra Vångs och Hjortahammars gravfält.

Under de oroliga tiderna som var i skiftet yngre järnålder/äldre medeltid byggdes ett flertal pålspärrar på olika platser i Listerby skärgård, något som senare visat sig vara Nordens största ansamling av marina spärranläggningar. Vid Vambåsa ska det ha legat ett ”extra” kungalev, något som antyder kunglig närvaro och att kungen ville skydda hamnen i Hjortahammar (Lihammer 2007: 126), och tre kilometer öster om Hjortahammar vid Haglö har Blekinges äldsta daterade stockbåt, daterad till cirka 1000 e. Kr., påträffats. Inom en mils radie från Slädö har det även påträffats tre större skattfynd i marken från yngre järnålder/tidig medeltid, och förutom vid Hjortahammar finns det inom samma radie ytterligare 12 gravfält från yngre järnålder.

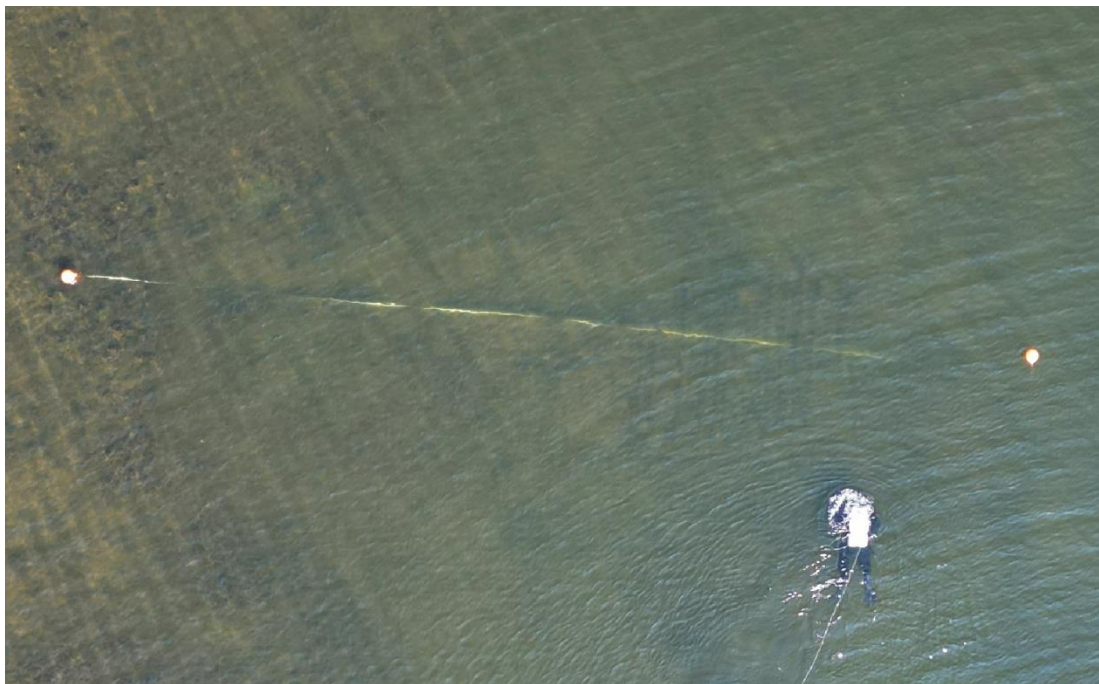
Förutom det stora antalet pålspärrar finns i skärgården ytterligare indikatorer som talar för stor maritim aktivitet under förhistorisk och historisk tid. På halvön Gö ligger byn Kuggeboda vars namn kan ha sitt ursprung i den medeltida fartystypen kogg, och där ligger även platserna Styrsvik samt Styrsviksholm, vilkas namn kan indikera en plats där ledungsflottan samlades under tidig medeltid. Mellan Almö och Tromtö ligger den lilla byn Varnäs samt Varholmen. *Var*-namnet antyder en plats varifrån man under yngre järnålder hade god utsikt och kunde varna om en fiende närmade sig (Ohlsson 1939: 190; Atterman 1983: 96).

På ön Torkö, strax väster om Slädö, anlades 1459 ett kapell som drevs av franciskanermunkar (gråbröder). Platsen var väl vald då det fanns stor tillgång till fisk i vattnen utanför kapellet. 1494 gav den danske kung Hans tillstånd till att uppföra ett konvent på platsen, med förbehållet att det inte fick byggas som en borg med murar då det kunde falla i en fiendes händer. Kung Hans skänkte senare grannön Helgeö till munkarna, på villkor att de levererade en tunna saltad torsk om året till Sølvesborgs slott. Då reformationen inleddes i Danmark 1536

beordrades att alla kloster/konvent skulle stängas vilket även skedde med Torkö konvent (Svensson et al. 1997: 14).

Metod och genomförande

När fartygslämningen återlokaliserats kunde det konstateras att den var kraftigt övervuxen, framför allt av nate och brunslick. Vidare var den till stora delar översedimenterad med ett tunt lager lättflyktigt sediment, betydligt mer än vad som noterades 2022. Fältarbetet fick därför inledas med att för hand försiktigt rensa lämningen på löst sittande växter och sediment, ett arbete som försvårades då strömmen på platsen vid tidpunkten var svag och det därför tog lång tid innan uppgrumlade sediment lade sig.



Figur 5 Centrummättband utlagt längs Slädövrakets köl, notera bottenstockarna som syns i vinkel mot mättbandet. Foto Jens Lindström.

Efter rensningen lades ett centrummättband ut längs fartygets köl med nollpunkten mot väster, det vill säga mot Slädö (figur 5). Mättbandet fungerade som referenslinje under det fortsatta arbetet.

För att fastställa om det förekommer lossbrutna partier av skrovet eller löst liggande skeppstimmer i botten-sedimenten utanför den sammanhållna skeppskonstruktionen genomfördes sondering med en tunn metallstav i tre stråk

tvärs lämningen. Sonderingen täckte en 3–4 meter bred korridor på bägge sidor av skeppskonstruktionen.

Nästa moment innefattade filmning i syfte att skapa en fotogrammetrisk 3D-modell av fartygslämningen.

Kameran som användes var en vanlig GoPro Hero 10 actionkamera som var monterad i ett undervattenshus. Filmningen utfördes i kontinuerliga stråk, både längs med och tvärs över den sammanhängande skeppskonstruktionen. Cirka 1800 bilder togs sedan ut och behandlades i dataprogrammet Agisoft Metashape.

Den färdiga 3D-modellen har laddats upp och gjorts publikt tillgänglig på webbsajten Sketchfab (<https://sketchfab.com/3d-models/sladovrakets-36178d58db694ceca5a66609bda4291f>).

Med det utlagda centrummåttbandet som referenslinje metalldetekterades först det sammanhängande skrovpartiet och därefter det angränsande bottenområdet. Metalldetektorn som användes var av fabrikat Aquascan av modell AQ1B.

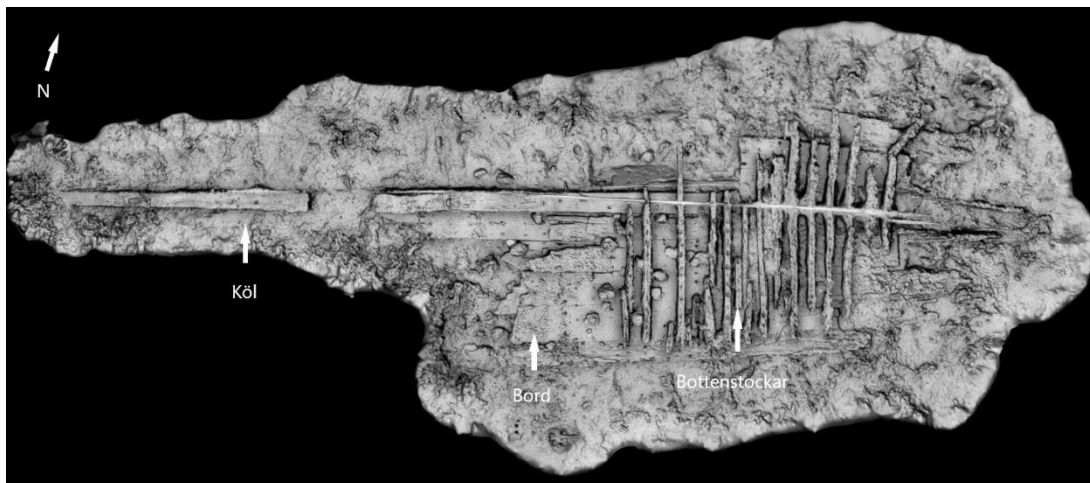
I samband med metalldetekteringen gjordes även ett mindre antal så kallade viftgropar i sedimentet runt den sammanhängande skeppskonstruktionen för att undersöka förekomsten av eventuella kulturlager.

Resultat

Ortofotomosaiken (figur 6) som är genererad från den framtagna 3D-modellen, ger en bra bild av hur mycket, eller snarare hur litet, som finns bevarat av skeppskonstruktionen. Större sammanhängande skrovelement finns egentligen bara i den akterliga (östra) delen av lämningen.

Antalet bevarade bottenstockar uppgår till 14. I tillägg finns på några ställen också fragmentariskt bevarade upplängor mellan bottenstockarna. På ortofotot syns också att det ligger spridda stenar som förmodligen utgör barlast på bordläggningen mellan bottenstockarna, och till viss del även utanför skrovområdet. Stenstorleken varierar mellan cirka fem och 25 centimeter.

Tre preparat på den förmodade barlasten togs upp för eventuell framtida petrografisk analys (figur 7). Förhoppningen är att en sådan analys kan ge en ytterligare fingervisning om fartygets geografiska hemvist.



Figur 6 Ortofotomosaik över Slädövraket. Lämningen är cirka 18,5 meter lång. Foto och bearbetning Jens Lindström.

Metalldetekteringen gav inte några indikationer på metallförekomster. Detta är emellertid ingen garanti för att det saknas metallföremål på vrakplatsen, och följaktligen inte heller något bevis för att de kanonkulor som påstås ha tagits upp från fartygslämningen i början av 1940-talet inte skulle härröra från denna.

Mycket har som nämnts förmodligen bärgats genom åren, och eventuella kvarvarande kanonkulor och andra järnföremål kan helt enkelt vara så oxiderade att det inte ger utslag på detektorn.

En annan möjlighet är att bevarandeförhållandena för järn är så dåliga att föremålen helt korroderat bort. En liknande bevarandesituation för järnföremål råder på lämningen efter *Gribshunden* (1495), väster om Ronneby, där i de flesta fall endast kanonlavetterna bevarats medan kanonrören helt försvunnit (se Foley 2020: 9f).



Figur 7 Tre upptagna stenar från fartygslämningen som sannolikt utgjort barlast. Foto Mikael Björk.

Inte heller var det möjligt att verifiera förekomst av kulturlager. Med undantag för enstaka tegelfragment i den förliga delen av fartyget (det vill säga i det område varifrån två tegelfragment bärgades 2022) noterades inga fynd som kan sättas i samband med fartygslämningen.

Det är därför troligt att eventuella kulturlager är av en mycket begränsad omfattning och endast fläckvis bevarade. En viktig slutsats av undersökningen är således att fornlämningen troligen har en ganska så begränsad utbredning utanför den sammanhängande skeppskonstruktionen.

Som nämnts inledningsvis fanns en option på kompletterande provtagning för dendrokronologisk analys. Med tanke på lämningens fragmentariska bevarandetillstånd togs emellertid beslutet att inte säga ytterligare prover.

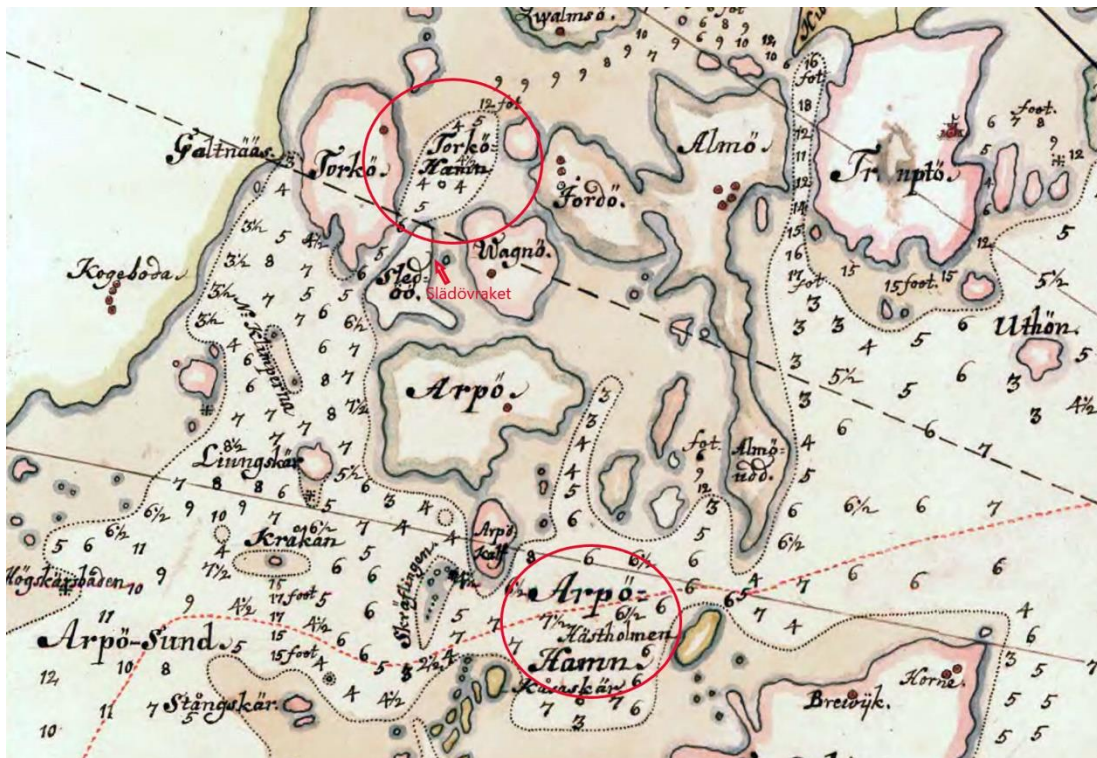
Om man i framtiden skulle ha behov av att analysera fler prover bör dessa i första hand tas på de timmer som tidigare bärgats av marinen och som idag finns i Marinmuseums förråd i Karlskrona.

Diskussion

Som diskuteras i rapporten från 2022 års förundersökning skulle fartygets byggnadssätt, liksom timrens ståndorter, kunna tala för att det byggts i eller i området kring Nederländerna.

Varför ett fartyg från mitten av 1500-talet byggt i detta område återfinns på grunt vatten i Blekingeskärgården går i dag inte att besvara med säkerhet.

Omkring 1,2 kilometer norr om Slädo ligger en plats tidigare kallad Torkö hamn, en bra ankringsplats med goda bottenförhållanden och sydost om Slädo ligger vad som kallades Arpö hamn, även det en välkänd god ankringsplats (figur 8). Under normala förhållanden borde fartyget ha ankrat i någon av dessa båda hamnar.



Figur 8 Karta av Nils Ström från 1718 som visar Torkö hamn och Arpö hamn. (utsnitt). Krigsarkivet: N. Ström 1718. Sverige Topografiska kartor, Östersjön, Öresund och Bälten, SE/KrA/0400/23/081 (1718).

Möjligen har det skett en olycka. Det kan ha börjat brinna ombord eller så kan fartyget ha sprungit läck och man har tvingats söka nödhamn vid Slädö. Platsen som vraket ligger på förefaller dock en smula märklig i sammanhanget – det finns ingen hamn eller kaj att lägga till vid och sundet mellan Slädö och Lillholmen är idag endast 75 meter brett och två meter djupt vilket måste ha gjort det svårt att navigera ett fartyg som var cirka 22 meter långt.

Då inga kulturlager påträffats i eller vid fartygslämningen kan man misstänka att fartyget, kanske redan innan det sjönk, tömts på huvudparten av all last och utrustning.

Samtidigt har som framgått lämningen varit allmänt känd av lokalbefolkningen i kanske 450 år och man har haft alla möjligheter under denna tid att bärga föremål och timmer.

Skeppet kan inte ha varit inblandat i den sjöstrid som Sören Norbys flotta utkämpade och förlorade i Ronneby skärgård den 24 augusti 1526 mot svenska, danska och tyska skepp (se Graffton 1995: 173).

Detta motsägs av den dendrokronologiska analysen som pekar på att trädet som kölen är framställd av bör ha avverkats under perioden 1528–1541. Däremot går det inte att bortse från att skeppet på något sätt kan ha varit involverat i Nordiska sjuårskriget (1563–1570) – troligtvis då inte som bestyckat örlogsskepp med tanke på skeppstimrens klena dimensioner, men möjligtvis som transportfartyg. Det är i så fall inte osannolikt att det i danska eller svenska arkiv kan gå att finna upplysningar som rör både fartygets identitet och de händelser som ledde fram till dess övergivande. Fortsatta arbeten bör därmed i första hand fokusera på arkivstudier.

Rekommendation

Undersökningen visar att fornlämningen endast är fragmentariskt bevarad och troligen har en mycket begränsad utbredning på botten. Avsaknaden av mera omfattande kulturlager innebär att möjligheterna att studera fartygets brukande, levnadsförhållandena ombord och händelseförloppet kring sänkningen sannolikt är begränsade.

Däremot kan själva skeppskonstruktionen, trots sitt fragmentariska tillstånd, även fortsättningsvis tillmätas ett högt vetenskapligt och pedagogiskt värde. Kravellbyggnadsteknikens introducerande och vidare utveckling är dåligt känd i Skandinavien. I Sverige har tidigare endast påträffats fyra fynd av kravellbyggda fartyg från perioden sent 1400-tal till och med mitten av 1500-talet: *Gribshunden* i Ronneby skärgård, Kvarteret Näckström i Stockholm, Kraveln i Stockholms skärgård samt Risövraket i Bohuslän (Björk & von Arbin 2022: 21). Slädövraket utgör en viktig pusselbit i denna teknologiska utveckling. Lämningen har därtill ett stort lokalhistoriskt värde, vilket eventuellt skulle gå att stärka ytterligare genom arkivstudier.

Mot denna bakgrund rekommenderar Blekinge museum att regelbunden tillsyn utförs av vrakplatsen. Sådan tillsyn, som bör utföras av dykande antikvarisk personal med marinarkeologisk och/eller konserveringsteknisk kompetens, bör förslagsvis ske vart annat eller vart tredje år i syfte att bedöma lämningens bevarandestatus.

Vidare föreslås att en ankringsförbudszon upprättas runt lämningen för att förhindra skador till följd av oaktsam ankring.

Referenser

Arkiv:

Krigsarkivet, Stockholm

N. Ström 1718. Sverige Topografiska kartor, Östersjön, Öresund och Bälten, SE/KrA/0400/23/081 (1718)

Blekinge museum, Karlskrona

Berglund. B. (1973). Kommentar till dateringsattest. Stencil.

Engström. T. & Lindén. A. (1941). Rapport över vrakundersökning. Stencil.

Litteratur:

Atterman, I. (1983). Om forntida vakt och värn vid Blekingekusten. *Blekingeboken 1983*. Karlskrona.

Björk, M. & von Arbin, S. (2022). *Marinarkeologisk förundersökning av fartygslämning kallad Slädövraket (L1978:1905) i Listerby skärgård. Marinarkeologisk förundersökning, 2022. Rapport 2022:1.* Blekinge museum. Karlskrona.

Foley, B. (2021). *Forskningsundersökning av skeppsvrak vid Stora Ekön, RAÄ Ronneby 728 Kompletterande undersökning, 2020. Rapport 2021:4.* Blekinge museum. Karlskrona.

Graffton, B. (1995). *Sören Norby, Sjökrigare på Östersjön på 1500-talet.* Ådins förlag AB. Visby.

Lihammer, A. (2007). *Bortom riksbildningen.* Köpenhamn.

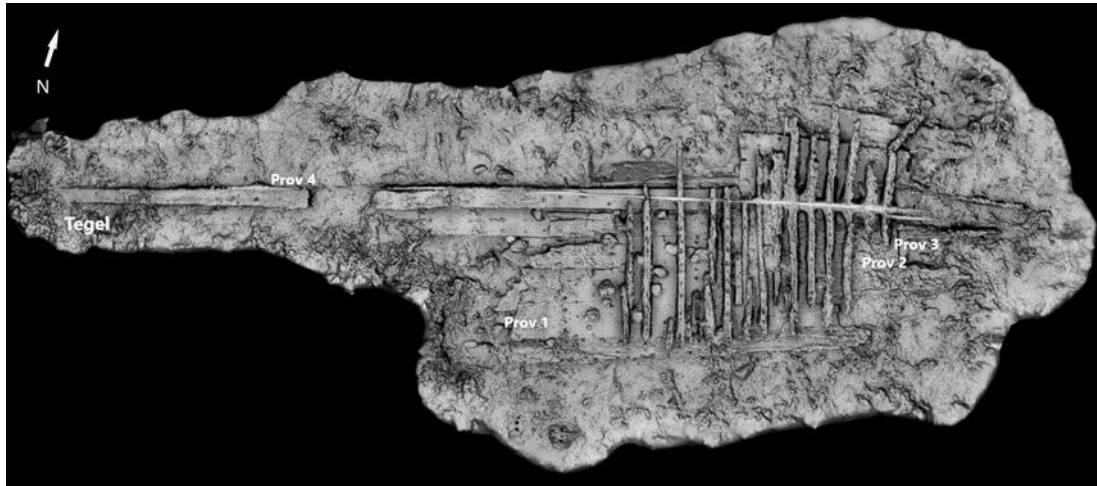
Svensson, S. & Håkansson N. 1997. *Torkö kloster i gråbrödernas spår.* Uppsats. Karlskrona.

Ohlsson, B. (1939). Blekingekusten mellan Mörrums- och Ronnebyån. *Blekingeboken.* Uppsala.

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens diarienummer:	431-425-2023
Blekinge museum diarienummer:	BM2023-34.
Undersökningstid:	2023-06-19--20
Personal BM:	Mikael Björk (projektledare)
Personal GU:	Staffan von Arbin
Personal NMG:	Jens Lindström
Läge:	62F 2cS Kuggeboda
Koordinatsystem:	SWEREF 99 TM
Koordinater för undersökningsytans sydvästra hörn:	N 6222414, E 525674
Dokumentation:	Mätdata samt digitala fotografier förvaras i Blekinge museum
Fynd:	Inga fynd
Kartanvändning:	© Lantmäteriverket, Gävle. Dnr i2018/00107

Bilaga 1



Ortofotomosaik över Slädövraket med provtagningspunkter vid förundersökningen 2022. Prov 1 dateras till efter 1481, prov 4 dateras till 1528–1541. Foto och bearbetning Jens Lindström.

Rapportserie 2023

Blekinge museum

- 2023:1 **Marinarkeologisk förundersökning av fartygslämning kallad Slädövraket (L1978:1905) i Listerby skärgård.** Listerby socken, Ronneby kommun.
- 2023:2 **Hvilans nya begravningskapell – till- och ombyggnad.** Karlshamn socken, Karlshamn kommun.
- 2023:3 **Ramdala kyrka – installation av nödbelysning.** Ramdala socken, Karlskrona kommun.
- 2023:4 **Gribshunden. Marinarkeologisk forskningsundersökning av skeppsvrak vid Stora Ekön L1978:2168/ RAÄ Ronneby 728.** Ronneby socken, Ronneby kommun.
- 2023:5 **Augerum nya herrgård – dränering av källare m.m.** Augerum socken, Karlskrona kommun.
- 2023:6 **Jannebergs gård – renovering av stallets västra entré.** Asarum socken, Karlshamn kommun.
- 2023:7 **Stora Roms naturreservat - Inventering av kulturlämningar.** Torhamns socken, Karlskrona kommun
- 2023:8 **Frakten 5:11. Arkeologisk utredning steg 2 2023 inför fortsatt exploatering av industriområde.** Edestad socken, Ronneby kommun.
- 2023:9 **Ramdala kyrka – ombyggnad av läktarunderbyggnad.** Ramdala socken, Karlskrona kommun.
- 2023:10 **Offerlunden i Halahult - L1979:6205. Arkeologisk förundersökning och förmedlingsinsats.** Åryd socken, Karlshamns kommun.
- 2023:11 **Sörmans stuga – ommålning av fasad och fönster.** Lösen socken, Karlskrona kommun.
- 2023:12 **Hanö 4 – restaurering av ytterdörr.** Karlshamns socken, Karlshamns kommun.
- 2023:13 **Rosenfeldt 11 – fasadrenovering, etapp 2.** Karlskrona socken, Karlskrona kommun.
- 2023:14 **Wienercaféet i Brunnsparken – ommålningsarbeten.** Ronneby socken, Ronneby kommun.
- 2023:15 **Heliga Kors Kyrka – renovering av tornfönster.** Ronneby socken, Ronneby kommun.
- 2023:16 **Bysmedjan i Boarp – takrenovering m.m..** Asarum socken, Karlshamn kommun.
- 2023:17 **Ramdala kyrka. Vård- och underhållsplan 2023.** Ramdala socken, Karlskrona kommun.
- 2023:18 **Afvelsgårde gård – renovering av trädgårdsmur.** Lösen socken, Karlskrona kommun.
- 2023:19 **Kristianopels kyrka. Vård- och underhållsplan 2023.** Kristianopel socken, Karlskrona kommun.
- 2023:20 **Väg E22 Ronneby Östra-Nättraby.** Arkeologisk utredning steg 2, 2023. Ronneby och Karlskrona kommuner, Edestad, Listerby, Förkärla och Nättraby socknar.
- 2023:21 **Öppenskär som kunskapsnod – L1978:9634 i nytt ljus.** Kunskapssammanställning och utkast till förmedlingsstrategi. Torhamn socken, Karlskrona kommun.
- 2023:22 **E22 Lösen – Jämjö. Arkeologi genom östra Blekinge.** Arkeologisk undersökning. Blekinge län, Blekinge, Karlskrona kommun. Augerum, Lösen och Ramdala socknar.

- 2023:23 **Jordö missionshus – fönsterrestaurering.** Förkärla socken, Ronneby kommun.
- 2023:24 **Stenbrottsbatteriet, Tjurkö – nybyggnad av garage.** Tjurkö socken, Karlskrona kommun.
- 2023:25 **Kungshuset i Karlskrona – fönsterrenovering.** Karlskrona socken, Karlskrona kommun.
- 2023:26 **Augerum nya herrgård – renovering av takkupor, dörrar och trappa.** Augerum socken, Karlskrona kommun.
- 2023:27 **Kyrkhults kyrka. Vård- och underhållsplan 2023.** Kyrkhult socken, Olofström kommun.
- 2023:28 **Stora Vörta gård – renovering av magasinet.** Nättraby socken, Karlskrona kommun.
- 2023:29 **Carl Gustaf kyrka – utvändig restaurering.** Karlshamn socken, Karlshamn kommun.
- 2023:30 **Skottsbergsgården – timmerlagning på stallet.** Karlshamn socken, Karlshamn kommun.
- 2023:31 **Minknäringens landskap och anläggningar. Dokumentation 2023.** Mjällby och Sölvesborg socken, Sölvesborg kommun.
- 2023:32 **Grevagården – vård- och underhållsplan 2023.** Karlskrona socken, Karlskrona kommun.
- 2023:33 **Edestad kyrka – tak- och fasadrenovering.** Edestad socken, Ronneby kommun.
- 2023:34 **Neolitisk långhög blev kvarnlämning – undersökningar av ett kvarnfundament från senmedeltid och ett tidigneolitiskt trattbägar material i östra Blekinge.** Arkeologisk undersökning. Blekinge län och landskap, Karlskrona kommun, Ramdala socken, Vinberga 19:1, L1978:9795, L1978:9793 och L1978:9818
- 2023:35 **Marinarkeologisk undersökning och dokumentation av fartyglämningen Slädövraket, RAÄ Listerby 184, (L1978:1905).** Listerby socken, Ronneby kommun

